

Avaleht>Kohtumenetlused>Tsiivilasjad>Menetlustähtajad

Tsiiviilõiguse valdkonnas jätkuvad ELi õiguse kohaselt need pooleliolevaid menetlused, mis on algatatud enne üleminekuperioodi lõppu. Vastastikusel kokkuleppel Ühendkuningriigiga hoiab e-õiguskeskonna portaali Ühendkuningriigiga seotud asjakohast teavet oma portaalis kuni 2022. aasta lõpuni.

Menetlustähtajad

Inglismaa ja Wales

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Peamised tähtajad on järgmised.

Hagile vastamise tähtaeg – hagivormi või eraldi kättetoimetamise korral hagiavalduse kättesaamisel on kostjal 14 päeva aega, et hagile vastata või kättetoimetamist kinnitada. Pärast seda, kui kostja on kättetoimetamist kinnitanud, on tal vastuse koostamiseks aega veel 14 päeva. See tähendab, et kostjal võib olla hagile vastamiseks aega kuni 28 päeva, kuid kui ta kinnitab kättetoimetamist järgmisel päeval pärast hagiavalduse kättesaamist, on tal vastuse esitamiseks aega ainult 15 päeva.

Kohtuotsuse täitmise tähtaeg – 1980. aasta aegumisseaduse (*Limitation Act 1980*) artikli 24 kohaselt ei saa esitada hagi kohtuotsuse täitmiseks pärast seda, kui kohtuotsuse täidetavaks muutmise on möödunud kuus aastat.

Aegumistähtajad – üldiselt kohaldatakse kuueaastast aegumistähtaega, nimelt järgmistel juhtudel:

lepinguvälise kahju hüvitamise hagi esitamise tähtaeg (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 2);

vallasvara järjestikuste ülevõtmiste ning ülevõetud vara omandiõiguse lõppemise korral kohaldatav tähtaeg (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 3); seaduse alusel sissenõutavate summadega seotud hagide esitamise tähtaeg (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 9).

Muud liiki asjade puhul on aegumistähtajad erinevad. Näiteks:

erikohustusega (erivõlad, nagu hüpoteegid) seotud hagi esitamise tähtaeg on 12 aastat (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 8);

isikukahjuga seotud hagi esitamise tähtaeg on kolm aastat (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 11).

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Tsiviilkohtumenetluse eeskirjade (*Civil Procedure Rules*) punktides 2.8–2.10 käsitletakse eeskirjade kohaldamist ja tõlgendamist seoses tähtaegade arvestamisega.

Lisaks laupäevale ja pühapäevale on Inglismaal ja Walesis puhkepäevad järgmised riigipühad:

uusaasta: 1. jaanuar;

suur reede: ülestõusmispühale eelnev reede;

ülestõusmispüha 2. püha: esmaspäev pärast 1. ülestõusmispüha;

mai alguse riigipüha (*Early May Bank Holiday*): maikuu esimene esmaspäev;

kevadine riigipüha (*Spring Bank Holiday*): maikuu viimane esmaspäev;

suvine riigipüha (*Summer Bank Holiday*): augusti viimane esmaspäev;

esimene jõulupüha: 25. detsember;

teine jõulupüha: 26. detsember.

Kui esimene jõulupüha, teine jõulupüha või uusaasta langeb nädalavahetusele, on järgmine nädalapäev riigipüha. Näiteks kui 25. ja 26. detsember on vastavalt laupäev ja pühapäev, on järgmine esmaspäev ja teisipäev riigipühad.

Kõik kohtud on lisaks sellele jõulude ajal suletud veel ühe päeva.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

1980. aasta aegumisseadus – selles on sätestatud mitu menetluse algatamise tähtaega ja muud tähtajad, mille jooksul tuleb näiteks kohtuotsus täita ja pooled peavad võtma muid meetmeid. Lisateave on esitatud 1. küsimusele antud vastuses.

1984. aasta välisriikidega seotud aegumistähtaegade seadus (*Foreign Limitation Periods Act 1984*) – sellega nähakse ette, et juhtumite puhul, mille suhtes kohaldatakse välisriigi õigust või milles teeb otsuse välisriigi kohus, käsitletakse hagide aegumisega seotud õigusakte pigem sisulisest kui menetluslikust aspektist lähtudes. Seda kehtib nii vahekohtumenetlustes kui ka Inglismaa ja Walesi kohtute menetlustes alati, kui tuleb arvesse võtta teise riigi õigust.

Tsiviilkohtumenetluse eeskirjad – need on Inglismaa ja Walesi tsiviilkohtute menetluseeskirjad, mis sisaldavad eri hagide tähtaegu.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Tähtaeg hakkab tavaliselt kulgema asjaomase sündmuse toimumise kuupäevast. Näiteks algab hagile vastamise 14-päevane tähtaeg hagivormi või eraldi kättetoimetamise puhul hagiavalduse kättesaamise päevast (vastavalt eeldatava kättetoimetamise tingimustele – vt allpool). Lisaks sellele algab kohtuotsuse täitmise kuueaastane tähtaeg kohtuotsuse täidetavaks muutmise kuupäevast.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Tavaliselt kasutatakse dokumentide edastamiseks esimese klassi postiteenuseid. Kui dokument saadetakse esimese klassi postiga, loetakse see kätte toimetatuks järgmisel päeval pärast postitamist.

Lisateave muude mitteisiklike kättetoimetamise viiside (nt dokumentide vahetamine, dokumendi toimetamine või jätmine lubatud aadressile, faks või muud elektroonilised meetodid) korral kohaldatavate eeldatava kättetoimetamise kuupäevade kohta on esitatud [tsiviilkohtumenetluse eeskirjade 6. osas](#).

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Kui ajavahemik on väljendatud päevades, arvutatakse see täispäevadena. Täispäevade arvutamisel ei võeta arvesse ajavahemiku alguspäeva ja kui ajavahemiku lõpp määratakse kindlaks sündmuse alusel, siis päeva, mil see sündmus aset leiab. Nende päevade arvutamise näited on esitatud [tsiviilkohtumenetluse eeskirjade 2. osas](#).

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui kohus teeb otsuse, määruse või korralduse, millega määratakse mõne toimingu tegemiseks tähtaeg, tuleb viimane täitmiskuupäev võimaluse korral esitada kalendripäevana ning märkida kellaaeg, milleks toiming tuleb sooritada. Kui toimingu sooritamise tähtaeg märgitakse dokumenti, tuleb see võimaluse korral esitada kalendripäevana.

Näiteks kui isikule toimetatakse dokument kätte 4. aprillil ja tal palutakse vastata 14 päeva jooksul alates kättetoimetamisest, peaks ta vastama enne 18. aprilli.

Kui kindlaksmääratud ajavahemik on lühem kui viis päeva, siis laupäevi, pühapäevi ja riigipühaid arvesse ei võeta.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Kui kohtuotsuses, kohtumääruses, kohtu korralduses või muus dokumendis esineb sõna „kuu“, tähendab see kalendrikuud.

Kui ajavahemik on väljendatud aastates, tuleb analoogia alusel kohaldada tsiviilkohtumenetluse eeskirjade punkti 2.10, kuigi sõnaselge reegel selle kohta puudub. Seega, kui kohtuotsuses, kohtumääruses, kohtu korralduses või muus dokumendis kasutatakse sõna „aasta“, tähendab see kalendriaastat.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Kui tähtaja lõpp määratakse kindlaks sündmuse alusel, siis ei võeta arvesse selle sündmuse toimumise päeva. Vaata ka vastus 6. küsimusele.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tsiviilkohtumenetluse eeskirjades, praktilises juhises, kohtuotsuses või kohtumääruses sätestatud tähtaeg mõne toimingu tegemiseks kohtukantseleis lõpeb päeval, mil kantselei on suletud, on toiming tehtud õigeaegselt, kui see on tehtud järgmisel päeval, mil kohtukantselei on avatud. See reegel kehtib kõikide aegumistähtaegade kohta.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Kui hagivorm toimetatakse kätte väljaspool kohtu tööpiirkonda, kohaldatakse erieeskirju. Näiteks kui kättetoimetamine toimub ELi liikmesriigis või tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välisriikides kättetoimetamist käsitleva 1965. aasta Haagi konventsiooni osalisriigis, on kättetoimetamise kinnituse esitamise tähtaeg 21 päeva pärast hagivormi või hagiavalduse kättetoimetamist. Kostja vastuse esitamise tähtaeg on 21 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist või kui kostja on kättetoimetamist kinnitanud, siis 35 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist. Kui dokument toimetatakse kätte 1965. aasta Haagi konventsiooni osalisriigi mis tahes muule territooriumile, on kättetoimetamise kinnituse esitamise tähtaeg 31 päeva pärast hagivormi või hagiavalduse kättetoimetamist. Kostja vastuse esitamise tähtaeg on 31 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist või kui kostja on kättetoimetamist kinnitanud, siis 45 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist. Lisateave on esitatud [tsiviilkohtumenetluse eeskirjade 6. osas](#).

Kui kättetoimetamine toimub mis tahes muusse riiki, on kättetoimetamise kinnituse või kostja vastuse esitamise tähtajaks tabelis (kättesaadav allpool esitatud lingil klikates) loetletud päevade arv pärast hagiavalduse kättetoimetamist või kui kostja on esitanud kättetoimetamise kinnituse, siis tabelis loetletud päevade arv pluss 14 päeva pärast hagiavalduse kättetoimetamist. Tabel on esitatud [tsiviilkohtumenetluse eeskirjade praktilises juhises 6B](#).

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Kohtuotsuste edasikaebamise tähtaeg on 14 päeva. Tähtaeg taotluse esitamiseks, et kohtunik vaataks läbi ametiasutuse otsuse (kui teil on selleks seaduslik õigus), on 28 päeva, välja arvatud juhul, kui seaduses on sätestatud teisiti.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kui hageja arvates esinevad erakorralised põhjused, võib ta paluda kohtul vaadata taotlus läbi viivitamata ja ilma kostjale dokumente kätte toimetamata, st *ex parte* või ette teatamata. Kui kohtunik teeb *ex parte* või ette teatamata määruse, määratakse hagejale täiendav kohtumine kohtus. Kostjal on õigus kohtumisel kohal viibida, et kohtunik saaks mõlemad pooled ära kuulata, enne kui ta otsustab, kas teha uus määrus.

Täiendavad võimalused tähtaja pikendamiseks on sätestatud 1980. aasta aegumisseaduse II osas. Näiteks võib aegumistähtaega pikendada juhul, kui hageja on puudega (1980. aasta aegumisseaduse artikkel 28).

Kui tsiviilkohtumenetluse eeskirjades või praktilises juhises ei ole sätestatud teisiti või kui kohus ei ole määranud teisiti, võib tähtaega, mis on sätestatud eeskirjas või mille kohus on määranud isikule mõne toimingu tegemiseks, poolte kirjaliku kokkuleppega muuta. Lisaks sellele on kohtunikel kohtuasjade menetlemisel ulatuslikud volitused tähtaegu muuta.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei, isik ei kaota sellist õigust.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Kui kostja nõutava aja jooksul vastust ei esita või hagiga ei nõustu, võib hageja taotleda tagaseljaotsuse tegemist. Kostjal on siiski võimalus see otsus edasi kaevata või kohus võib selle tühistada.

Kehtestatud on ka muud juhtumihaldusega seotud sanktsioonid. Näiteks kui pool on kohustatud esitama teatava aja jooksul mingi dokumendi, nt ekspertiaruande, kuid ta seda selle aja jooksul ei tee, võib kohus leida, et see aruanne ei ole vastuvõetav.

Kohus kohaldab ka karistusi kohtu suhtes lugupidamatu käitumise eest.

16 Milliseid õiguskaitselahendusi võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohustusi rikkunud pool võib pöörduda kohtusse ja taotleda tähtaegade pikendamist. Kui tähtaja möödumisel on tehtud tagaseljaotsus, võib ta otsuse edasi kaevata või taotleda selle tühistamist.

Lingid

[Justiitsministeerium](#)

[Tsiviilkohtumenetluse eeskirjad](#)

Viimati uuendatud: 03/03/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkevõrsioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.